Q.P. Code: 16262

(3 Hours)

[Total Marks: 100

N.B.: (1) Attempt any 4 questions.

- (3) All questions carry equal marks.
- 1. Briefly review the conception of Human-Nature relation changing overtime.
- 2. 'Modern Society is a risk society' Discuss this statement with reference to U-Beck's theory.
- 3. Analyse recent discussion on Global warming. Bring out its causes and consequences.
- 4. Discuss how the government's forest policy affected both the forests and the lcoal communities dependent on it.
- 5. Elaborate on the main issues raised by the Anti-Dam struggle in India.
- 6. Write short ntoes on any two:
  - (a) Eco-feminism
  - (b) Conservation of parks
  - (c) Intelluctual property rights
  - (d) Marxist perspective on Environment
- 7. Write an essay o sustainable development in India.
- 8. Why did the traditional system of water management in India decline? Discuss with reference to any one of them.

(मराठी रूपांतर) (३ तास)

एकूण गुण : १००

- १. 'मानव व निसर्ग' संकल्पना याच्या संबंधात बदल येत आहे. यावर थोडक्यात आढावा घ्या.
- २. आधुनिक समाज हा धोकादायक समाज आहे. यू बेक सिद्धांताच्या संदर्भात चर्चा करा.

Q.P. Code: 116262

2

- ३. जागतिक तापमानासंबंधी सध्या चालू असलेल्या चर्चेवर लिहून त्याची कारणे व परिणामाची मीमांसा करा.
- ४. शासकीय वन धोरणांचा जंगले व त्यावर अवलंबून असणाऱ्या आदिम समाजावर काय परिणाम झाला त्याचे टिकात्मक मूल्यमापन करा.
- ५. भारतात झालेल्या धरण विरोधी लढ्यात मांडलेल्या प्रमुख प्रश्नांवर सविस्तर लिहा.
- ६. कोणतेही दोहोंवर टिपा लिहा:
  - (अ) पर्यावरणीय स्रीवादी
  - (ब) सार्वजनिक उद्यानांचे संरक्षण
  - (क) बौद्धिक संपदेवरील अधिकार
  - (ड) पर्यावरणाबाबत मार्क्सवादी दृष्टिकोन.
- ७. भारतात चिरंतर विकासाची संकल्पना यावर निबंध लिहा.
- ८. भारतातील पारंपारिक पाणी व्यवस्थापनाच्या व्यवस्थेचा ऱ्हास का झाला याची कोणत्याही एका व्यवस्थेसंदर्भात चर्चा करा.